

[Statsministeren]

stoppes. Den bør gennemføres. Jeg vil slå fast, at dette lovforslag, således som også justitsministeren har givet udtryk for, efter regeringens opfattelse ikke kan anses for undergivet de særlige regler om ekspropriationslove i grundlovens § 73, stk. 2«.

Og så sluttede daværende statsminister Anker Jørgensen:

»Lovforslaget vil derfor blive indstillet til stadfæstelse, hvis det bliver vedtaget her ved tredje behandling i Folketinget.«

Sagen indeholder det lille raffinement, at det drejede sig om en lovgivning, som var foreslået af den daværende boligminister, hvis navn var Erling Olsen.

Jeg tager ordet for at tilkendegive, at i spørgsmålet om eventuel aflevering af underskrifter er det min opfattelse, at det er rigtigt og korrekt af mig at indstille lovforslaget til dronningens stadfæstelse under alle omstændigheder.

Erling Olsen (S):

Dette er naturligvis statsministerens suveræne ret, og den skal jeg ikke på nogen måde bestride. Det, vi vil gøre nu, er for det første, når lovforslaget er vedtaget, for en ordens skyld at indlevere de 76 underskrifter, der er indsamlet; det kunne jo være, at statsministeren kom på bedre tanker.

Men hvis statsministeren fastholder, at han vil have loven stadfæstet, er det som sagt hans soleklare, suveræne ret, ingen tvivl om det, nøjagtig som det var statsminister Anker Jørgensens soleklare ret i sin tid at stadfæste den lov, som blev nævnt her. Det er ikke det, der er problemet.

Problemet er: Hvad sker der, hvis der anlægges en sag ved domstolene for at få kendt loven grundlovsstridig? Den lov, som jeg fremsatte i sin tid, var der selvfølgelig ingen der turde anlægge sag om og erklære grundlovsstridig, men denne lov vil vi få rejst en sag ved domstolene på, og vi har her i eftermiddag fået et votum fra Justitsministeriet i et nyt notat af 15. december 1988. Det giver os det allerbedste argument for at få erklæret loven for grundlovsstridig, for hvad er konklusionen i dette notat? Den er, at indgrebet måske nok kunne være ekspropriativt, men dets ringe intensitet gør, at man ikke finder, at det er ekspropriativt. Derfor er spørgsmålet nu, om det er et indgreb af ringe

intensitet, når man bestemmer, at den bundne sparekasserreserve, der typisk leverer 75 pct. af kapitalen og dermed af indtjeningen i et sparekasseaktieselskab, højst skal have 10 pct. af overskuddet efter henlæggelser til de lovpligtige reserver, som i parentes bemærket aktionærerne, der kun leverer 25 pct., også får ejendomsretten til, mens de mennesker, der kommer med typisk 25 pct., skal have mindst 90 pct. af udbyttet plus ejendomsretten til de reserver, der henlægges lovpligtigt. Vil man kalde det for et indgreb af ringe intensitet? Det vil vi trygt overlade til domstolene at bedømme. Derfor kan jeg meddele nu, da man vil vide, hvad der videre skal ske, at vi selvfølgelig får rejst en sag.

Jeg vil meget gerne understrege, at det er ikke for at genere sparekasserne, det er faktisk vores hensigt at give sparekasserne mulighed for at blive aktieselskaber, blot det kan ske på en måde, som bevarer deres folkelige bredde og hindrer, at dele af deres gennem generationer opsamlede almennyttige reservekapital direkte eller indirekte udloddes til de kommende aktionærer. Derfor vil vi i Socialdemokratiet benytte juleferien til at udarbejde et nyt og ekspropriationsfrit forslag til lov om sparekassers omdannelse til aktieselskaber. Det vil blive fremsat, så snart Folketinget træder sammen til januar, og vi vil være yderst imødekommende over for alle andre ideer end vores egne, når bare de holder sig fra angreb på sparekassernes gennem generationer opsamlede almennyttige reservekapital.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg er helt enig med statsministeren i det synspunkt, at en aktionær med indsamling af underskrifter i henhold til grundlovens § 73, ikke kun fordi de, der har skrevet under på skrivelserne, hævder, at der er tale om ekspropriation, pr. automatik skal tages efterretteligt af statsministeren. Det synspunkt er jeg helt enig i, og det var også det synspunkt, den tidligere statsminister gjorde gældende i det citat, den nuværende statsminister citerede før.

Jeg mener imidlertid, at man er nødt til at vurdere denne sag langt mere alvorligt end sagen i 1979. Jeg mener på mange måder, at den snarere skal sammenlignes med den situation, der forelå i sin tid med udleveringen af de islandske håndskrifter. Ved den lejlighed tog Det